

GENC KALEMLER

Kosova'nın İlk Türkçe Dijital Dergisi

Şubat-Mart 2026 | Sayı 18

Dilimizle,
Kimliğimizle,
Geleceğe

Bu sayı, yalnızca bir bağımsızlık ilanını değil; bir halkın hafızasını, direncini ve kendi kaderini tayin etme iradesini hatırlatıyor. Çünkü bazı tarihler, takvimde yer alan sıradan günler değil; milletlerin hafızasında yaşayan dönüm noktalarıdır. Kosova için 17 Şubat da tam olarak böyle bir anlam taşır.

Kotgep Genç Kalemler, bu özel sayıda bağımsızlığı yalnızca siyasi bir sonuç olarak ele almıyor. Çünkü bağımsızlık, bir resmî karardan çok daha fazlasıdır. O, bir halkın kendi kimliğiyle var olabilmesi, kendi sesiyle konuşabilmesi ve geleceğe kendi iradesiyle yürüyebilmesidir.

Bu sayfalarda, Kosova'nın yakın tarihine sinen mücadele, kültürel hafızanın taşıdığı anlam ve genç kuşakların sorumluluğu yer alıyor. Her yazı, yalnızca geçmişi anmak için değil; bugünü anlamak ve yarına daha sağlam bakmak için bir çağrı niteliği taşıyor.

Bu sayı, okurunu sadece hatırlamaya değil; anlamaya, düşünmeye ve sahip çıkmaya davet ediyor. Çünkü bağımsızlık, yalnızca kazanılmış bir hak değil, aynı zamanda korunması ve her nesilde yeniden anlamlandırılması gereken ortak bir emanettir.

İÇİNDEKİLER

BİR HALKIN İRADESİ, BİR ÜLKENİN DOĞUŞU
KOSOVA

8

ŞİİRİN SUSTURULAMAZ SESİ
21 MART ŞİİR GÜNÜ

9

KOSOVA BAĞIMSIZLIĞI
ZEYCAN AGO'NUN KALEMİNDEN

10

SESİZ TAŞ SOKAKLAR
İKRA ELŞANİ'NİN KALEMİNDEN

11

DİLİMİZ KİMLİĞİMİZDİR
İKRA ELŞANİ'NİN KALEMİNDEN

12

TÜRKÇEM
İNCİ NAZ YAZLA'NIN KALEMİNDEN

13

HAYATIN GÖRÜNMEYEN DÜZENİ
ALİ MULA'NIN KALEMİNDEN

14

İÇİNDEKİLER

MAVİ İNCİ NAZ YAZLA'NIN KALEMİNDEN	15
TANIDIK BİR İZ ZEYCAN AGO'NUN KALEMİNDEN	16
BİLGE KAĞAN ŞİİR KÖŞESİ GENÇ KALEMLER'DEN ŞİİRLER	18
ULUĞ BEY BİLİM KÖŞESİ POPÜLER BİLİM YAZILARI	28
KAŞGARLI MAHMUD DİL VE KELİME KÖŞESİ BİR KELİME, BİR DÜNYA	35
KÜRŞAD FOTOĞRAF KÖŞESİ ANADOLU'DAN KARELER	37

GENÇLIĞE HITABE

Ey Türk gençliği!

Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir.

İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır.

Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin.

Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir.

İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler.

Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir.

Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakruzaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

Bir Halkın İradesi, Bir Ülkenin Doğuşu

Tarihte bazı anlar vardır ki yalnızca bir günün ya da bir kararın ötesine geçer. Kosova'nın bağımsızlığı da böyle bir dönüm noktasıdır. Bu bağımsızlık, sadece siyasi bir statü değişikliği değil; uzun yıllar baskı, çatışma ve belirsizlik yaşamış bir toplumun kendi geleceğini belirleme iradesinin ilanıdır.

Kosova, Balkanlar'ın en hassas ve en çok yara almış coğrafyalarından biri olmuştur. Bu nedenle bağımsızlığı yalnızca hukuki ya da diplomatik bir gelişme olarak değerlendirmek eksik kalır. Çünkü bu bağımsızlık, aynı zamanda insanların kendi topraklarında korkusuz yaşama, kendi kimlikleriyle var olma ve geleceğe güvenle bakma isteğinin sonucudur.

Bağımsızlık bir halk için yalnızca bayrak sahibi olmak değildir. Aynı zamanda kendi kaderi üzerinde söz sahibi olabilmek, kendi kurumlarını kurabilmek ve geleceğini kendi iradesiyle şekillendirebilmektir. Kosova açısından da bu süreç, yıllarca bastırılmış bir sesin daha görünür hale gelmesidir.

Kosova'nın bağımsızlığına Kosova Türkleri açısından bakıldığında ise bu gelişme, bu topraklarda yaşayan herkes gibi tarihi bir kırılma anı olarak görülmektedir. Çünkü bağımsızlık, yalnızca bir çoğunluğun değil, ülkede yaşayan bütün toplumların ortak geleceğini ilgilendiren bir meseledir. Buradaki asıl mesele, sadece bir devletin kurulması değil, o devletin herkese ait hissedilmesidir.

Bir ülkenin gerçek anlamda bağımsız sayılabilmesi için yalnızca uluslararası alanda tanınması yetmez. Aynı zamanda içeride adaleti, eşitliği ve ortak aidiyet duygusunu güçlendirmesi gerekir. Farklı toplulukların kendini güvende hissettiği, kendi diliyle ve kültürüyle var olabildiği bir düzen kurulmadan bağımsızlık eksik kalır. Bu yüzden Kosova'nın bağımsızlığı, sadece geçmişten kopuş değil, geleceği nasıl kuracağıyla da ilgilidir.

Sonuç olarak Kosova'nın bağımsızlığı, bir halkın iradesinin, direncinin ve gelecek arzusunun sembolüdür. Onu değerli kılan şey yalnızca ilan edilmiş olması değil; farklı toplulukların bu ortak çatı altında kendine bir gelecek görebilmesidir. Asıl başarı da burada yatar: bağımsızlığı yalnızca kazanmakta değil, onu herkes için anlamlı kılabilmekte.

Şiirin Susturulamaz Sesi

Bazı şeyler vardır, insan hayatından çekilip alınsa dünya eksilmez sanılır; oysa aslında insanı insan yapan en temel damarlardan biri de onlardır. Şiir de böyledir. İlk bakışta yalnızca birkaç dizeden, birkaç imgeden, birkaç duygudan ibaret gibi görünür. Oysa şiir, insan ruhunun en eski ve en güçlü hafızalarından biridir. Bu yüzden 21 Mart Dünya Şiir Günü, yalnızca bir edebiyat türünü anmak için değil, insanın kendi iç sesine dönüp bakması için de önemli bir gündür.

Şiir, hayatın gürültüsü içinde kaybolan duyguların yeniden dile gelmesidir. İnsan bazen düzyazıyla anlatamaz kendini. İçinde biriken özlemi, kırgınlığı, sevgiyi, öfkeyi, yalnızlığı ya da umudu düz cümlelerin taşıyamadığı olur. İşte tam da bu noktada şiir devreye girer. Çünkü şiir, kelimelerin sadece anlamını değil, sesini, ritmini, gölgesini ve kalpte bıraktığı izi de kullanır. Bu yüzden bir şiir bazen bir kitaptan daha fazla şey anlatabilir. Bazen tek bir dize, insanın yıllardır içinde taşıdığı ama adını koyamadığı bir duyguyu açığa çıkarabilir

Bugün teknoloji çağında yaşıyoruz. Her şey hızla tüketiliyor, düşünceler kısalıyor, cümleler sadeleşmekten çok yüzeyselleşiyor. İnsanlar artık daha çok konuşuyor gibi görünse de aslında daha az hissediyor, daha az düşünüyor, daha az derinleşiyor. Şiir ise bu hızlı ve dağınık çağın karşısında bir duruş gibidir. İnsana yavaşlamayı, hissetmeyi, kelimenin ağırlığını fark etmeyi öğretir. Şiir okuyan insan yalnızca bir metin okumaz; aynı zamanda kendine, geçmişine, toplumuna ve insanlığın ortak acılarına da temas eder.

Şiir, sadece aşkın ya da bireysel duyguların dili değildir. Aynı zamanda bir toplumun hafızasıdır. Acılar, savaşlar, ayrılıklar, göçler, özelemler, dirençler ve umutlar da şiirde yaşar. Bu yüzden şiir bazen bir annenin duası, bazen bir çocuğun sessizliği, bazen de bir milletin hafızası olur. Tarih boyunca insanlar en zor zamanlarında bile şiire sığınmıştır. Çünkü şiir, sadece güzel söz söylemek değil; hakikati en etkili ve en kalıcı biçimde dile getirebilmektir.

Türk edebiyatına baktığımızda da şiirin ne kadar merkezi bir yerde durduğunu açıkça görürüz. Yunus Emre'nin diliyle insan sevgisini, Mehmet Akif'in dizelerinde milletin vicdanını, Nazım Hikmet'te memleket özlemini, Cemal Süreya'da aşkın ince sızısını görürüz. Her biri farklı bir kapı açar; ama hepsi aynı gerçeği hatırlatır: Şiir, insanı yüzeyden derine çağırır.

21 Mart Dünya Şiir Günü bize şunu yeniden düşünme fırsatı verir: Hayatımızda kelimelere ne kadar yer veriyoruz? Hislerimizi gerçekten ifade edebiliyor muyuz? Çünkü şiir, sadece şairlerin işi değildir. Şiir, insanın kalbine dokunan her yerde vardır. Bir annenin evladına seslenişinde, bir âşığın susuşunda, bir gurbetçinin iç çekişinde şiirin izi bulunur.

Bugün şiiri yalnızca kutlamak değil, anlamak gerekir. Çünkü şiir lüks değildir; insanın derinlik ihtiyacıdır. Şiir, bizi daha hassas, daha dikkatli, daha vicdanlı kılar. Dünya ne kadar sertleşirse sertleşsin, şiir insanın içindeki inceliği koruyan son sığınaklardan biridir. Ve insan, içinde biraz şiir kaldığı sürece tamamen yitirilmiş sayılmaz.

Kosova Bağımsızlığı

Kosova Bağımsızlığı sadece bir siyasi kararın adı değildir; bir halkın kendi varlığını dünyaya ilan etme cesaretidir. Kosova için bağımsızlık, sınırların çizilmesinden çok daha fazlasını ifade eder. O, yıllar boyunca taşınan hafızanın, susmayan bir kimliğin ve kolektif direncin görünür hâle gelmesidir. Çünkü bağımsızlık, önce zihinde başlar; insanın "ben varım" deme iradesinde kök salar. Bu yüzden Kosova'nın hikâyesi yalnızca bir devletin kuruluşu değil, bir hafızanın ayağa kalkışıdır.

Bu hafızanın içinde Kosova Türkleri de vardır. Yüzyıllardır bu topraklarda yaşayan, kültürünü, dilini, geleneklerini koruyarak varlığını sürdüren bir topluluk... Azınlık olmak bazen sessiz kalmaya zorlanmak demektir; ama aynı zamanda köklerini daha sıkı tutmak demektir. Görünürlük sadece sayılarla ölçülmez; kültürle, sanatla, dille ve hafızayla ölçülür. Kosova Türkleri için var olmak, hem ait oldukları toprağa hem de taşıdıkları mirasa sahip çıkmaktır.

Dil ise bu varoluşun en güçlü taşıyıcısıdır. 21 Şubat – International Mother Language Day bize şunu hatırlatır: Ana dil, sadece iletişim aracı değildir; kimliğin evidir. İnsan en saf hâliyle ana dilinde düşünür, sever, hatırlar. Kosova'da Türkçe konuşmak, bir kelimeyi telaffuz etmekten öte, bir geçmişi yaşatmak anlamına gelir. Çünkü dil kaybolursa, hafıza eksilir; hafıza eksilirse kimlik zayıflar.

Bu nedenle bağımsızlık, kimlik ve ana dil birbirinden ayrı düşünülemez. Bir toplumun özgürlüğü, kendi sesini koruyabildiği ölçüde gerçektir. Kosova'da Türkçe konuşan her çocuk, aslında sadece bir cümle kurmaz; bir kültürü geleceğe taşır. Her yazılan eser, her söylenen şiir, her sahnelenen oyun kolektif hafızaya atılan yeni bir imzadır.

Güzel eserlerle katkı sunmak bu yüzden değerlidir. Çünkü sanat ve söz, görünürlüğün en zarif biçimidir. Kosova'nın bağımsızlık hikâyesi devam ediyor; bu hikâyeyi derinleştiren ise onu yazan, anlatan ve yaşatan kalemlerdir. Ve belki de en güçlü bağımsızlık, bir halkın kendi dilinde kendini anlatabilmesidir.

Zeycan Ago

Sesiz Taş Sokaklar

Bu akşam pencerenin önünde oturmuş, sokağı seyrediyorum, hafiften yağmur damlaları çiseliyor toprağın üstüne , insanlar yürüyor sokaklarda, çocuklar koşturuyor...Ben ise kalemim elimde , defterin önümde yine yazılar yazıyorum , özgürce boş sayfalara, güzel dilim türkçe ile !

Gözüm eski taş sokaklara, kaldırımlara kayıyor, dilleri olsa neler anlatırdılar diye düşünüyorum, o sessiz taşlara kulak veriyorum, tarihi anlatıyorlar bana "Ey çocuk, şu üzerinde yürüdüğün taş sokaklar yüzbinlerce yıl öncesinden geliyorlar sana!"Sonra aklım tarihe gidiyor ve bir kez daha onur duyuyorum bu şanlı ülkede bir türk olarak doğmaktan, özüm yüce Osmanlı 'ya dayanıyor, cesaretim , azmim, dik duruşum her Osmanlı yiğidinin kanını taşımamdan geliyor .Yıl 1389 koca Osmanlı ordusu tamda bu topraklarda kapılarını tüm Dünya'ya açıyor!Bizlere ise yüzyıllardır yaşayan bu Osmanlı mirasını bırakıyor.

Tarih susmaz ve ben bu taş sokaklarda yankılanan her kelimeyim, prizrende doğan her çocuk gibi , ülkemin her taşında , attığım her adımda, her kubbesinde, her yapısında, her sokağında ben Osmanlı'yı görüp şanlı bir Türk olarak büyüdüm.

Burada yaşayan ben , hayatımın her anında geçmişiyile konuşan , ilham alan bir çocuk oldum.Yazarlığımda buraya dayanır kesin, prizrende doğan çocuğa mahlas takın demiş büyüklerim, kalemimde mürekkep kadar tarihte içeririm.!

Ben bir Türk çocuğuyum, Kosova'da yaşayan, her Kosova'lı gibi Osmanlı'dan kalan bir izim, dimdik geleceğe bakan .Her kelimemde Osmanlı'nın azmini, her ananın göz yaşını , her dedenin hayır duasını, her dahinin bilgisini, her şehidin gururunu, her Türk gencinin umudunu, ve en önemlisi geçmişimden onur alıp geleceğimin ışığını taşıyan. Ben prizrenliyim , Türk'üm ve ben bu toprakların hikayesini yazmaya geliyorum, çünkü bir milletin sesi sustuğunda yazarları konuşur, ve ben bu yüce tarihe sahip çıkan her sestem tek biriyim !

Ikra Elşani

Dilimiz Kimliğimizdir

Bu gün defterim önümde kalemim elimde ve düşünüyorum, dil nedir diye, düşündükçe fark ediyorum ne kadar önemli olduğunu, dilimiz, konuşmamız bizim herşeyimizdir, kimliğimizi dilimiz belirler, boşuna dememişler bir lisan bir insan diye atalarımız. Peki biz insanlar koruyabiliyor muyuz dilimizi, dikkat ediyor muyuz ağızımızdan çıkan kelimelere? Kaç defa düşünüyoruz konuşmadan önce? Şöyle bir bakıyorum etrafa insanlar yalnız yaşıyorlar kendi özgürlüklerinde, kaç kişi yakın olabiliyor, iyi olabiliyor etrafındakilerle, peki bunun sebebi ne? Yine dilimiz, doğru kullanırsak dilimizi, doğru konuşabilirsek, dilimizi doğru ifade edip hoşgörülü olursak neden dostluklar kurulmasın, neden birbirini anlayamasın insanlar, daima tebessümü taşımamız yüzümüzde, tebessümü taşıyabilirsek yüzümüzde mutluluğuda taşıyabiliriz yüreğimizde! Bazen sabahın erken saatlerinde bir günaydınla karşılamak yeter insanları, bazen hal hatır sormak bile iyi gelir insana, farkında değiliz ama dil iğleştirir, derdini dökersin yanındakine, sonra unudu verirsin sıkıntılarını...

Şöyle bir dönüp bakıyorum tarihe, ilk çağdan beri bitmeyen savaşlar, halen devam ediyorlar. Peki ya neden yüzyıllardır süren bu kan dökme sevdamız, ağızdan çıkan tek bir sözden kaynaklı çoğu defa, peki ya neden iyi bir söz yada içten bir özür olmasın barışımızın kaynağı ne demiş atalarımız "tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır" bizlerde öyle yapalım hep tatlı konuşalım, üzülmeylem, kırmayalım, bir kalbi incitmek yerine, bir kalbi iyileştirmeye çalışalım, bir kalpte can bulalım, küsmeyelim, kavga etmeyelim, konuşalım, kendimizi ifade etmeyi öğrenelim, sevelim, sevilelim...

Bunlar gibi daha bir çok şey gösteriyor ki dilimiz gerçektem kimliğimiz, hayatımız dilimiz üzerine kurulmuş, bu satırları yazarken aklıma yüce şair Yunus Emre'nin şu sözleri geldi ve dilin önemini bir kez daha anladım "Dil söyler kulak dinler, kalp söyler kainat dinler!"

İkra Elşani

Türkçem

En büyük varlığım, en değerli hazinem, kimliğim, değerim, benliğim, her şeyim. Atalarımın bana bıraktığı en güzel yadigar duygularımın en saf tercümanı: dilim.

Bugün 21 Şubat Anadil Günü nedeniyle yazıyorum bu yazımı. Teşekkür ediyorum Atatürk'e beni ben olarak burada, Türkçemle var ettiği için. Çünkü bir milletin sesi, yüreği ve ruhu dilinde saklıdır. Türkçe, anaların ağıtlarında yankılanır, yüzyıllar boyunca yazılmış destanlarda can bulur, savaş meydanlarında ve şehitlerimizin toprağında yaşamaya devam eder. Türkçe, umutların, hayallerin gemi olduğu bu dünyada onları taşıyan engin bir denizdir.

Her milletin asıl hikayesi, dilinde başlar, kimliği de odur. Ben Türkçe düşünürüm, Türkçe yazarım, Türkçe konuşurum. Ben demek, Türk demek:dil demek, Türkçe demek. Benden her şeyimi alın, yeter ki benliğim Türkçeme dokunmayın. Türkçem olmasaydı, biz nasıl var olurduk? "Korkma" diye başlayan marşımızla düşmana korkuyu nasıl salardık, gurbet ellerde nasıl ayakta dururduk, kanımızda taşıdığımız asaleti nasıl yaşattırdık dilsizliğe mahkum kalarak?

Biz Kosova Türkleriyiz, kökümüz Turandan uzanır buralara. En güçlüsünüz aslında o koca coğrafyadan ayrılıp yaşıyoruz buralarfa. Çoğu kez sesimizi bastırdılar ama biz susmadık. Hep azınlık dediler oysaki en kalabalık biziz çünkü hepimizin içinde birer Mustafa Kemal yaşıyor o içimizde yaşadıkça, gökte bayrağım dalgalandıkça biz hep Türkçe konuşup var oluyoruz.

Türkçe, geçmişin ve geleceğin tarihsel ve kültürel kapısıdır. Şehitlerin kanıyla sulanmış topraklarımızda yankılanan kahramanlık, bayrağımızın kırmızı dalgasında hissedilen gurur, atalarımızın sesinde taşınan umutlar hepsi Türkçemizle yaşam bulur, kelimelere dökülür. Dilimiz olmasa, yüzyıllar boyunca yaşanmış duygular, mücadeleler, zaferler ve aşklar sessiz kalırdı. En güzel aşk romanları yarım kalır , en güçlü savaş hikayeleri eksik kalırdı bu sadece kimlik değildir bir varoluş biçimidir çünkü sonradan Türk olunmaz Türk doğulur.

Anadilim var oldukça, ben hep yaşayacağım. Bir gün göçüp gitsem bile, Türkçemle her yerde var olacağım
Ne mutlu Türk'üm diyene, Türk kalabilene, Türkçe konuşabilene...

İnci Naz Yazla

Hayatın Görünmeyen Düzeni

İnsanların imtihanları birbirinden farklıdır. Kimi mal ile sınanır, kimi evlat ile, kimi de kalbinin en derininde taşıdığı başka kayıplarla. İnsan böyle zamanlarda hem ruhuyla hem bedeniyle isyan etmek ister; anlam veremediği şeylere kızar, sorgular. Fakat hayatın içinde bazı olaylar vardır ki, nedenini o an anlayamasak da, gerçekleşmeleri adeta bir düzenin parçası gibidir.

İnsan çoğu zaman yalnızca yaşadığı acıyı görür; oysa görünmeyen ihtimaller, gerçekleşmemiş yollar ve saklı kalmış sonuçlar da vardır. Bazen gerçekleşmeyen bir şey, insanı farkında olmadığı daha büyük bir sıkıntıdan koruyabilir. Hayatın akışı içinde, insanın seçmediği ama önüne konulan dönemeçler olabilir. Bu dönemeçler ilk bakışta hüznün gibi görünse de, uzun vadede bambaşka kapılar açabilir.

Mesela düşünmek gerekir: Eğer bazı olaylar farklı gerçekleşseydi, belki insan kendisini çok daha zor bir hayatın içinde bulabilirdi. Belki bir bağ insanı istemediği bir yerde tutacak, belki de başka birinin hayatında daha derin yaralar açacaktı. Bazen kaderin kapattığı bir kapı, yalnızca bir kaybı değil; aynı zamanda görünmeyen birçok acının da önüne geçer.

İnsan kalbi yaşadığı acıyı ölçerken çoğu zaman sadece kendi hüznünü sayar. Oysa hayatın terazisinde görünmeyen iyilikler de vardır. Bir olay insana on birim keder getirmiş gibi görünse de, belki de yüz birim daha büyük bir sıkıntıyı sessizce engellemiştir.

Hayatta buna benzer pek çok örnek vardır. Bazen insanlar art arda büyük kayıplar yaşar, umutlarının defalarca kırıldığını hisseder. Fakat zaman geçtikçe hayat yeniden filizlenir; sabrın ardından beklenmedik bir sevinç doğar. Bu yüzden insanın bazen yalnızca yaşadığı ana değil, hayatın bütününe bakmayı öğrenmesi gerekir.

Güzel düşünmek ve güzel bakabilmek, acıyı inkâr etmek değildir. Aksine, acının içinden anlam arayabilmektir. Çünkü hayat, çoğu zaman insanın göremediği hikmetleri sessizce içinde taşır.

Ali Mula

Mavi

Mavi seni sevdiğim kadar kimseyi sevmedim, her sıkıntıda göğe bakıp her çıkmazımda sen olmak istediğim kadar.

Bazen boğuluyorum, bazen maviye hasret kalıyorum. Mavi bir göğe, mavi bir denize, mavi bir eve; bazen de sadece maviye.

Benim sevdiğim kadar sevebilir misin maviyi? Bilebilir misin bana neler verdiğini? Sana ne verir bilmem ama mavi bana huzur verir.

Mavi bazen her şeydir: nefes, umut, güneş, deniz... Bazen bir bahçedir, bazen bir bahçe. Bazen özgürlüktür, bazen tutsaklığın en koyu rengi. Bazen lacivertin en derin tonunda gökyüzünde yıldızlarla beraber yaşar, bazen de özgürlüğün adıdır.

Sevginin en masum hali, saygının en gösterişli hali, insanın insanlık halidir mavi.

“Masum insanlar maviyi sever” dedi birisi. Oturup düşündüm bunun üzerine: evet mavi masumluğun rengiydi, sevginin en doğal ve en saf haliydi.

Gelecek nesillere diyorum ki, mavi olun. Mavinin bir tonunu bulun yeter. İnsanlar kendiliğinden gelir yanınıza.

Ama sen mavi olamazsın zaten. Çünkü mai demek hayal demek, umut demek, düşünce demek. Sen en fazla Mai ve Siyah'ın siyahı olursun.

Öyle de kalsın zaten. Mai ben olayım özgürce, siyah sen ol esirce.

İnci Naz Yazla

Tanıdık Bir İz

Koku onlar için bir ayrıntı olmaktan çoktan çıkmıştı. Birbirlerini görmeden önce fark etmelerini sağlayan sessiz bir dil gibiydi. Çocuk kızın kokusunu her duyduğunda olduğu yerden kopuyor, akli bulunduğu zamandan uzaklaşıyordu. Bu bir anlık etki değildi. İçinde kalan, tekrar eden, geri dönen bir his. Yanındayken bile etkisini kaybetmeyen, yokluğunda daha da belirginleşen bir bağdı.

Kız da aynı şekilde onun kokusuna tepki veriyordu. Kalabalıkta duraksamasına neden olan, içini anlamsız bir heyecanla dolduran bir tanıdıklık hissi. Mantık bu noktada geri çekiliyor, beden önce hatırlıyordu. Çünkü koku, sözcüklerden önce konuşur. Ve bazen insanın kendine bile itiraf edemediği duyguları ortaya çıkarır.

Bu yüzden birbirlerinden uzak kalmak kolay olmadı. Geçmiş susabiliyordu ama koku susmuyordu. Bir kıyafette, bir odada, bir anda ortaya çıkıyor ve her şeyi yeniden başlatıyordu. Kopmak istediklerinde bile bu iz onları geri çekti.

Belki de bu aşkın bu kadar güçlü olmasının nedeni buydu. Birbirlerini sadece sevmiyorlardı. Birbirlerini tanıyorlardı. En derin, en filtresiz halleriyle. Ve bu tanıdıklık, vazgeçilemeyecek kadar gerçikti.

Zeycan Ago

BİLGE KAĞAN ŞİİR KÖŞESİ

Deli Şair - **Ali Mula**

Ne Çabuk Geçer Ömür - **Ali Mula**

Baharı Bekliyorum - **Ali Mula**

Lamba - **Berra Skenderi**

Derdim - **Berra Skenderi**

17 Şubat - **İkra Elşani**

Düşüncelerin İçinde - **Merve Çakal**

Deli Şair

Göge baktı gözlerim,
Sözüm hakikatin ateşi.
Kendimi yaktım içimde
Kim inkâr edecek hakikati?
Kim saklayacak gerçeği?

Çık dağın tepesine,
Haykır göklere!
Oku şiirlerini,
Görsün halk şairi.

Deli desinler sana,
Varsın anlamasınlar.
Ayna tutmaz yüzlerine,
Sözlerine uymazlar.

Sen deli ol,
Ama sözünün eri ol.
Âşık ol hakikate.
Burada kaybettin belki,
Ama cenneti hak ettin.

Ali Mula

Ne abuk Geçer mür

Ařka düřer gönül,
Ömürse aceleci bir yolcu.
Ruhlar kalır,
Bedenler çözülür toprakta.
Ne abuk geçer řu ömür.

Hani Züleyha, aşkından kör olmuştu,
Gözlerini yitirdi, Yusuf'una kavuştu.
Sureti terk etti,
Hakikati buldu.
Güzellięi feda etti,
Allah'ı buldu.

Ali Mula

Baharı Bekliyorum

Baharı bekliyorum.
Hayır...
Aslında onu bekliyorum.
Çünkü biliyorum,
bahar bazen bir insanın yüzünde açar.

Nice insan gördüm,
nice kalpler tanıdım.
Ama içlerinden biri vardı ki
gönlünü sessizce toprağa gömmüştü.

Anne olacaktı,
yavrusunu ilk kez kucağına alacaktı.
Bir nefes gibi
bir mucize gibi...

Ama ben biliyorum—
o çocuğun ruhu
baharın ilk müjdesidir.

Bunları anlattım size,
ama kendimi unuttum.

Evet,
aklımı biraz yitirdim belki.
Bir gece şarap içtim.
Biliyorum...
haramdır ismim.

Ve şimdi
soğuk bir gecenin ortasında
hala bekliyorum:

Belki bir gün
bahar
benim içimde de açar.

Ali Mula

Lamba

Camdan hafif rüzgar geliyor odaya,
Güneş yeni doğmuş, öpüyor şehrimi,
Bahar sabahına uyanmışım sanki,
Lambanın ışığı tuhaf görünüyor.

Hanımeli kokusu sarmış her yeri,
Erikler ağırlaşmış, düşüyor bir bir,
Güller de açmış renk renk güzelleştirmiş,
Lambanın ışığı tuhaf görünüyor.

Bisikletim pembe, özgürce gidiyor,
Nehrin akıntısı alıyor benliği,
Çimler yemyeşil, çocuklar etraftalar,
Lambanın ışığı tuhaf görünüyor.

Gülüşmeler, kahkahalar dört tarafta,
Eskilerden bir yaz çalıyor aklımda,
Hep beraberiz, sadece biz varmışız,
Ama lambanın ışığı tuhaf görünüyor.

Berra Skenderi

Derdim

Yaşadığım tüm acıları,
Yazarak anlattım sandım,
Bilmemişim ki,
Anlatılamazmış büyük acılar.

Sözler kifayetsiz kalırmış bazen,
Göz yaşları düşmezmiş pınarlardan,
Harfler tıkarmış boğazını,
Parmakların bile yazamazmış.

Çok şey söylemek istermiş insan,
Susmak bazen çok şey anlatırmış,
Konuşulacak çok şey varmış o gece,
Kalkmasaymışız keşke o masadan.

Uzayın içinde süzülüyoruz,
Etrafımız belirsizlik,
Çok fazla kaos var ama,
Huzuru bulabilirmişiz sanki...

Berra Skenderi

17 Şubat

Bu gün güneş bir başka doğdu,güzel ülkeme,
Bir başka dalgalandı bayrağımız,
Bir başka açtı çiçekler,
Bu gün bir başka güzel halkımız?

17 Şubat 2008'de ,
Şan ve şeref içinde,
Erdik cumhuriyete,
Var olsun cumhuriyet,
Yaşasın milletimiz!

Balkanların bağrında,
Tarihin buram , buram kokusunda,
Kimler gelip, geçmedi,
Ne büyük bir tarih yata topraklarımızda,
En güzel şehirler sadece burada!

İster tarihin şehri Prizren'de ,
İster güzelliğin kenti Priştine'de,
İster Yakova'da olsun,
İster İpek'te,
Hepsi birbirinden güzel!

Biz altı millet tek develtiz,
Altı kalpte tek yüreğiz!
Vazgeçilmez kardeşleriz,
Kaderimizdir aynı yolu yürüme,
Tek hedefimiz Kosova için ilerlemek!

Dalgalansın şanlı bayrağımız,
Yıpranmasın şanlı topraklarımız,
Eksilmesin güzel halkımız,
Kutlu olsun bağımsızlığımız!

İkra Elşani

Düşüncelerin İçinde

Otobüste sessiz sedasız giderken,
Yağmur vuruyordu cama usulca, inerken.
Düşünceler arasında kayboldum bir anda,
Kim itti beni o derin sorulara?

Aklımda dönen tonlarca soru:
Acaba? Neden? Nasıl? Olur mu?
Belki de hepsi geçici bir anın oyunu,
Ama tarif edilemezdi içimdeki duygu.

Gerçekten kaybolmuş gibiydim düşüncemde,
Gece miydi sebep, yoksa yağmur mu penceremde?
Birden çevreme baktım, insanlara daldım,
Herkesin kendi derdine gömüldüğünü anladım.

Evet, herkes yolculuğuna bir düşünce eşlik eder,
Ama hisler farklıdır; kimse kimine benzemez.
Herkesin bir sebebi vardır içine dalmasının,
Belki de o an keşfediyorlardı anlam arayışının.

Merve Çakal

Bahar

Baharim ben, ama her cicek acmaz icimde
Kimi tomurcuk, sogukta susar derinde
Gunes vurur, ama her yer isinir sanma
Icimde kalan kis, kimseye gorunmez aslinda

Gulerim, evet... ama her guluste bir iz var
Sessizce saklanan, anlatilmayan yar
Renkliyim disardan, hafif bir ruzgar gibi
Ama kopar icimde bazen firtina gizli

Sevgi tasirim, tasar da cogalir
Ama kirilinca, icime akar, dagilmaz, toplanir
Ben sevdim mi eksik sevmem, tam yanarim
Ama kimse bilmez, icten ice nasil savrulurum

Bahar derler bana, cunku yeniden baslarim
Her kirilistan sonra kendimi sararim
Ama bilmezler... her acan cicegin altinda
Biraz da susmus aci tasirim

Zeycan Ago

ULUĞ BEY BİLİM KÖŞESİ

Zihnimiz Neden Bize Tuzak Kurar? Kararlarımızın Görünmeyen Bilimi

Uyku Sadece Dinlenmek midir? Geceleri Çalışan Görünmez Sistem

Zihnimiz Neden Bize Tuzak Kurar? Kararlarımızın Görünmeyen Bilimi

Özet

İnsan, kararlarını çoğu zaman mantıkla verdiğini düşünür. Oysa bilişsel bilim ve psikoloji alanındaki çalışmalar, günlük seçimlerimizin önemli bir bölümünün fark etmediğimiz zihinsel kestirme yollar, duygusal etkiler ve algısal yanıllıklar tarafından şekillendiğini göstermektedir. Bu yazıda, beynin neden hızlı ama her zaman doğru çalışmadığı, ilk izlenimlerin neden bu kadar güçlü olduğu ve "emin olma" hissinin neden her zaman gerçeği yansıtmadığı ele alınmaktadır.

Giriş

Gün içinde yüzlerce küçük karar veriyoruz. Ne giyeceğimizden hangi habere inanacağımıza, bir insana güvenip güvenmeyeceğimize bir olay hakkında nasıl hissedeceğimize kadar pek çok şey çoğu zaman saniyeler içinde şekilleniyor. Dışarıdan bakıldığında bu kararların çoğu bilinçli ve kontrollü görünse de gerçekte insan zihni her durumda uzun uzun analiz yapan bir sistem gibi çalışmaz. Aksine, çoğu zaman hız kazanmak için kısa yollar kullanır.

Bu durum ilk bakışta bir eksiklik gibi görünebilir. Ancak beynin bu şekilde çalışmasının önemli bir nedeni vardır. İnsan, her karşılaştığı bilgiyi ayrıntılı biçimde değerlendirmek zorunda olsaydı günlük hayat neredeyse durma noktasına gelirdi. Beyin, enerjiyi verimli kullanmak ve hızlı tepki vermek için bilgiyi çoğu zaman özetler, eksikleri tamamlar ve daha önceki deneyimlere benzer kalıplar üretir. Ne var ki bu pratiklik, her zaman doğruluk anlamına gelmez. Zihnin en büyük avantajı olan hız, bazen onun en büyük yanılgısı haline gelir.

Zihin Neden Kısa Yollar Kullanır?

İnsan beyni, çevresindeki dünyayı olabildiğince çabuk anlamlandırmaya çalışır. Bunun için de bilişsel kestirme yollar denilen mekanizmalardan yararlanır. Bu sistemler, karmaşık bilgileri daha kolay işlememizi sağlar. Bir yüz gördüğümüzde saniyeler içinde o kişinin güvenilir, sert, sıcak ya da mesafeli biri olduğuna dair bir fikir oluşması biraz da bunun sonucudur. Oysa bu kadar kısa sürede bir insanı gerçekten tanımak mümkün değildir. Burada yapılan şey, bilgi üretmekten çok tahmin üretmektir.

İlk izlenimlerin bu kadar güçlü olmasının nedeni de budur. Zihin, belirsizliği sevmez. Bir kişi ya da olay hakkında hızlıca bir çerçeve oluşturduğunda kendini daha güvende hisseder. Bu yüzden ilk gördüğümüz şey, ilk duyduğumuz cümle ya da ilk dikkat çeken ayrıntı, sonrasında kuracağımız düşünceyi büyük ölçüde etkiler. Bir haber başlığı, bir yüz ifadesi ya da bir ses tonu bazen gerçek bilgiden daha baskın hale gelebilir. İnsan çoğu zaman gerçeği değil, zihninde ilk kurduğu tabloyu savunur.

Bu mekanizma yalnızca başkalarını değerlendirirken değil, günlük kararlarımızda da etkisini gösterir. Açken farklı, yorgunken farklı, korkmuşken bambaşka kararlar alabiliriz. Çünkü zihin yalnızca mantıkla değil, bulunduğu biyolojik ve duygusal durumla birlikte çalışır. Dolayısıyla insan kendisini ne kadar objektif sanırsa sansın, kararlarının önemli bir kısmı o anda hissettiklerinden etkilenir.

Eminlik Hissi Her Zaman Güvenilir midir?

İnsan zihninin en ilginç özelliklerinden biri, yanıltığında bile kendinden oldukça emin olabilmesidir. Bir şeyi çok net hatırlıyor olmak, o olayın gerçekten öyle yaşandığını garanti etmez. Hafıza, çoğu kişinin düşündüğü gibi olup biteni olduğu gibi kaydeden bir sistem değildir. Her hatırlama sürecinde yeniden kurulan, bazı ayrıntıları koruyan, bazı boşlukları ise fark edilmeden dolduran canlı bir yapıdır. Bu nedenle iki insan aynı olayı yaşamış olsa bile onu farklı biçimde anlatabilir.

Psikoloji araştırmaları, insanların özellikle duygusal açıdan yoğun olayları olduğundan daha net ve doğru hatırladıklarını düşündüklerini, ancak bunun her zaman gerçeği yansıtmadığını göstermektedir. Yani bazen en güvendiğimiz şey olan kendi hafızamız bile bizi yanıltabilir. Bu durum yalnızca geçmiş hatırlarken değil, düşünce üretirken de kendini gösterir. İnsanlar çoğu zaman gerçeği aramak yerine, zaten inandıkları şeyi doğrulayan bilgileri daha kolay kabul eder. Buna doğrulama yanlılığı denir.

Bir görüşe bağlandıktan sonra insan zihni çoğu zaman onu korumaya başlar. Destekleyen örnekleri toplar, çelişen verileri küçümser ve sonunda kendi fikrini daha da sağlam hisseder. İlginç olan, bu durumun eğitim düzeyi yüksek kişilerde de görülmesidir. Çünkü mesele sadece bilgi sahibi olmak değil, o bilgiyi nasıl işlediğimizdir. İnsan bazen en büyük hatasını bilgisiz olduğu için değil, fazla emin olduğu için yapar.

Sonuç

İnsan zihni olağanüstü bir sistemdir, ancak kusursuz değildir. Hızlı düşünür, boşlukları doldurur, anlam üretir ve çoğu zaman bunu fark ettirmeden yapar. Günlük kararlarımızın, yargılarımızın ve kesin sandığımız kanaatlerimizin önemli bir bölümü bu görünmeyen zihinsel mekanizmaların etkisi altında oluşur. Bu nedenle gerçekten daha sağlıklı düşünebilmek için yalnızca ne düşündüğümüze değil, nasıl düşündüğümüze de dikkat etmemiz gerekir. Bazen en akıllıca davranış, hemen karar vermek değil; zihnin bizi ne kadar kolay ikna edebildiğini hatırlayıp bir an durmaktır.

Bilim bize insan zihninin güvenilmez olduğunu değil, dikkatli kullanılmayı gerektirdiğini göstermektedir. Yanılmak, zayıflık değil, insan olmanın doğal bir parçasıdır. Asıl önemli olan, bu yanılgıları hiç yaşamamak değil; onları fark edebilecek bir düşünme disiplini geliştirebilmektir. Bir insanın kendi düşüncesinden zaman zaman şüphe etmesi, fikrini yeniden gözden geçirmesi ya da çok emin olduğu bir konuda bir adım geri çekilmesi, zayıflık değil bilişsel olgunluktur. Çünkü bazen en büyük hata, yanlış düşünmek değil, yanlış düşündüğünü hiç ihtimal dahilinde görmemektir.

Bu yüzden zihnimizi tanımak, yalnızca psikolojiye ilgi duyanlar için değil, günlük hayatta daha bilinçli yaşamak isteyen herkes için önemlidir. Bir haber okurken, bir insanı değerlendirirken, bir tartışmada taraf seçerken ya da geçmişimizi hatırlarken zihnimizin nasıl çalıştığını bilmek, bizi daha dikkatli ve daha adil hale getirebilir. Sonuçta insanı güçlü yapan şey sadece düşünmesi değil, kendi düşünme biçimini de sorgulayabilmesidir. Belki de gerçek zihinsel olgunluk tam burada başlar: İlk akla geleni gerçek sanmamakta ve kesinlik hissini her zaman doğrulukla karıştırmamaktır.

Uyku Sadece Dinlenmek midir? Geceleri Çalışan Görünmez Sistem

Özet

Uyku çoğu zaman yalnızca yorgunluğu gidermek için gereken pasif bir süreç gibi düşünülür. Oysa nörobilim ve fizyoloji alanındaki çalışmalar, uykunun hafızanın düzenlenmesi, duygusal dengenin korunması, bağışıklık sisteminin desteklenmesi ve bedenin genel işleyişinin sürdürülmesi açısından hayati bir biyolojik süreç olduğunu göstermektedir. Bu yazıda, uykunun neden yalnızca dinlenme olmadığı, uyurken beyinde neler yaşandığı ve uykusuzluğun neden sıradan bir yorgunluktan çok daha fazlası olduğu ele alınmaktadır.

Giriş

Modern yaşamın en hafife alınan ihtiyaçlarından biri uykudur. İnsanlar beslenme, hareket ve su tüketimi konusunda daha bilinçli davranabilir; ancak uyku söz konusu olduğunda aynı ciddiyet çoğu zaman görülmez. Geç yatmak, az uyumak, uykuyu ertelemek ya da bunu çalışkanlık göstergesi gibi sunmak neredeyse sıradanlaşmıştır. Oysa bilimsel açıdan bakıldığında uyku, boş geçirilen zaman değil; bedenin ve beynin en yoğun biçimde çalıştığı süreçlerden biridir.

İnsan uyuduğunda çevreyle ilişkisi azalır, fakat bu durum vücudun devre dışı kaldığı anlamına gelmez. Tam tersine, uyku sırasında çok sayıda düzenleme mekanizması devreye girer. Gün içinde edinilen bilgiler işlenir, sinir sistemi dengelenir, metabolik süreçler yeniden ayarlanır ve beden onarım çalışmalarını sürdürür. Bu yüzden uyku yalnızca gözleri kapatmak değil, görünmeyen bir biyolojik bakım sürecine girmektir.

Uyurken Beyinde Neler Olur?

Uyku sırasında beyin tamamen sessiz değildir. Aksine, farklı evrelerde farklı görevler üstlenir. Gün boyunca edinilen bilgilerin bir kısmı elenirken bir kısmı daha kalıcı hafıza sistemlerine aktarılır. Özellikle öğrenme süreçlerinde bu durum büyük önem taşır. İnsan yalnızca çalışarak öğrenmez; öğrendiğini uyku sırasında işleyerek kalıcı hale getirir. Bu nedenle sınav öncesi sabaha kadar uyanık kalmak ilk bakışta verimli görünse de çoğu zaman öğrenmenin kalitesini azaltır.

Uyku Sadece Dinlenmek midir? Geceleri Çalışan Görünmez Sistem

Uykunun hafıza üzerindeki etkisi yalnızca akademik öğrenmeyle sınırlı değildir. Günlük deneyimler, yüzler, duygusal olaylar ve motor beceriler de uyku sırasında daha düzenli hale gelir. Beyin, gereksiz bilgiyi ayıklarken önemli olanı güçlendirir. Kısacası uyku, zihinsel dağınıklığı azaltan ve bilgiye düzen veren doğal bir sistem gibi çalışır. İnsan gün içinde ne kadar çok veriyle karşılaşıyorsa, gece bu verilerin işlenmesi o kadar önemli hale gelir.

Bunun yanında uyku, beynin duygusal yükünü dengelemede de önemli rol oynar. Gün boyunca yaşanan stres, gerginlik ya da yoğun duygusal deneyimler, uyku sayesinde daha yönetilebilir hale gelir. Yeterli uyuyan bir insanla yetersiz uyuyan bir insan arasındaki fark yalnızca enerji düzeyi değildir. Duygusal tepki eşiği, sabır, dikkat ve zihinsel dayanıklılık da uykuya doğrudan bağlıdır.

Uykusuzluk Neden Sadece Yorgunluk Değildir?

Uykusuzluk çoğu zaman basit bir halsizlik sorunu gibi görülür. Oysa etkileri çok daha geniştir. Az uyuyan insan yalnızca esnemekle kalmaz; daha zor odaklanır, daha çabuk sinirlenir, daha düzensiz düşünür ve hata yapmaya daha açık hale gelir. Bunun nedeni, beynin dikkat ve karar verme süreçlerinin uykusuzluktan ciddi biçimde etkilenmesidir. Kişi kendini normal hissettiğini düşünse bile performansı düşmüş olabilir.

Araştırmalar, kronik uyku eksikliğinin bağışıklık sistemi, hormon dengesi, metabolizma ve iştah düzeni üzerinde de etkili olduğunu göstermektedir. Yani uyku eksikliği yalnızca zihinsel değil, fiziksel sonuçlar da doğurur. İnsan bedeni, düzensiz ve yetersiz uykuya uzun süre yüksek verimle dayanacak biçimde tasarlanmamıştır. Buna rağmen çağdaş yaşam, ekran ışıkları, düzensiz çalışma saatleri ve sürekli çevrimiçi olma haliyle uykunun doğal ritmini sürekli zorlamaktadır.

Buradaki en yaygın yanlışlardan biri, az uykunun sonra topluca telafi edilebileceğini düşünmektir. Elbette kısa süreli eksikler bir ölçüde dengelenebilir; fakat bozulmuş bir uyku düzeni yalnızca hafta sonu uzun uyuyarak tamamen düzelmez. Çünkü bedenin ihtiyacı sadece toplam saat değil, ritimdir. Düzenli saatlerde uyumak, kesintisiz ve kaliteli bir uyku almak, bazen birkaç saat daha uzun uyumaktan çok daha değerlidir.

Sonuç

Uyku, pasif bir bekleyiş değil; insan bedeninin ve beyninin gece boyunca yürüttüğü hayati bir çalışmadır. Öğrenmeden duygusal dengeye, dikkat gücünden bağışıklığa kadar birçok sistem uykuya bağlı olarak işler. Bu nedenle uykuyu zaman kaybı gibi görmek, bedenin en temel ihtiyaçlarından birini küçümsemek anlamına gelir. Modern hayat sürekli daha fazla uyanık kalmayı öğütlüyor olabilir; fakat bilim daha sade ve daha doğru bir şey söylüyor: Sağlıklı bir zihin ve dengeli bir beden için bazen yapılacak en akıllıca şey, zamanında uyumaktır.

KAŞGARLI MAHMUD

DİL VE KELİME KÖŞESİ

İz

Tür: Soyut

Anlamı: "Bir şey geçip gittikten sonra geride bıraktığı belirti, etki ya da hatıra."

Bazı şeyler biter ama tamamen kaybolmaz. Bir ses, bir yüz, bir şehir, bir çocukluk anısı... Hepsi insanda küçük ya da büyük izler bırakır. İnsan çoğu zaman yaşamına devam ettiğini sanır; ama bazı duygular, bazı yıllar ve bazı insanlar içimizde yaşamayı sürdürür. 2026 da birçok kişi için böyle bir yıl olabilir. Geçip gidenin değil, geride kalanın daha çok hissedildiği bir yıl.

Derinlik

Tür: Soyut

Anlamı: "Yüzeyin altında bulunan anlam, yoğunluk ya da iç boyut."

Çağımızın en büyük sorunlarından biri hız değil, yüzeyselliktir. Her şey hızlı görülüyor, hızlı tüketiliyor, hızlı unutuluyor. Oysa insan ruhu hızla değil, derinlikle beslenir. Bir kitabın satırında, bir şiirin sessizliğinde, bir konuşmanın içtenliğinde ya da bir düşüncenin ağırlığında kendini bulur. Derinlik, her şeyi bilmek değil; bir şeyi gerçekten anlamaya çalışmaktır. Belki de bugün en çok ihtiyaç duyduğumuz şeylerden biri budur: daha çok bilgi değil, daha çok derinlik.

Eşik

Tür: Soyut

Anlamı: "Bir durumdan başka bir duruma geçiş noktası, sınır çizgisi."

Hayatta bazı dönemler vardır; insan ne tam geçmiştedir ne de bütünüyle gelecekte. Bir kapının önünde gibi hisseder kendini. Kalmakla gitmek, susmakla konuşmak arasında durur. İşte eşik tam da budur. Bazen insanı değiştiren şey yolun kendisi değil, o yola adım atma anıdır.

Tutunmak

Tür: Soyut / Eylemsel

Anlamı: "Düşmemek, dağılmamak ya da kaybolmamak için bir şeye bağlanmak."

Herkes güçlü görünmek ister, ama hayat bazen insanı yalnızca ayakta kalmaya zorlar. Böyle zamanlarda büyük zaferler değil, küçük tutunmalar önemlidir. Bir dost sesi, bir dua, bir alışkanlık, bir umut, bir sabah kahvesi... İnsan bazen dünyaya değil, sadece bir güne tutunur. Ve bu da yeter. Çünkü yaşam her zaman büyük adımlarla ilerlemez; bazen insanı hayatta tutan şey, vazgeçmemeye yetecek kadar küçük ama gerçek bir sebeptir.

Yankı

Tür: Soyut

Anlamı: "Bir sesin ya da etkinin tekrar dönmesi, etkisini sürdürmesi."

İnsan söylediği her sözü unutmaz, ama bazı kelimeler geri döner. Bazen yıllar sonra, bazen bir bakışta, bazen bir sessizlikte. Çünkü hayatın içinde hiçbir şey tamamen kaybolmaz; bazı şeyler yankı olur. Bir iyilik, bir kırgınlık, bir vedâ ya da bir özür... Hepsi bir yerde bekler ve zamanı gelince yeniden duyulur. Bu yüzden insan yalnızca ne söylediğiyle değil, ne bıraktığıyla da yaşar. Bazı yıllar ise tam olarak bunun fark edildiği yıllardır.

Umut

Tür: Soyut

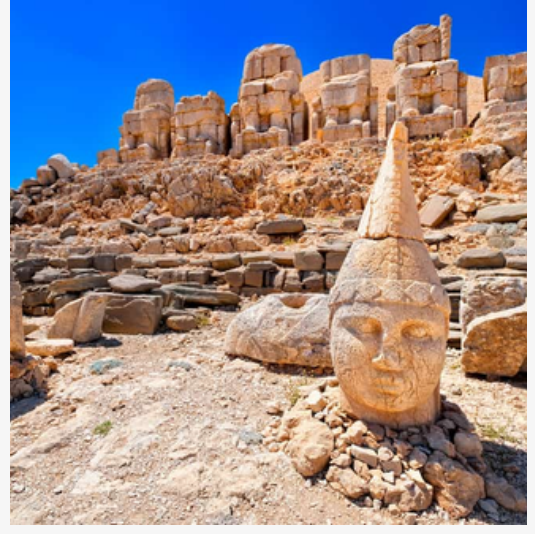
Anlamı: "İyi bir sonucun gerçekleşeceğine dair taşınan içsel beklenti."

Umut her zaman büyük cümlelerle gelmez. Bazen sadece devam etmektir, bazen küçücük bir ihtimali kaybetmemektir. İnsan, umudun değerini en çok zor zamanlarda anlar. Çünkü umut, her şey yolundayken değil; hiçbir şey tam yolunda değilken anlam kazanır. Bazen insanı ayakta tutan şey de tam olarak budur.

KÜRŞAD FOTOĞRAF KÖŞESİ

ANADOLU

KÜRŞAD FOTOĞRAF KÖŞESİ

ANADOLU

Dergi Künyesi

Dergi Adı: Genç Kalemler

Yayın Türü: Aylık / Dijital Yayın

Yayıncı: Kosova Türk Gençleri Platformu (KOTGEP)

**Editör:
Melih Takyacı**

**Grafik Tasarım ve Mizanpaj:
Melih Takyacı**

**Kapak Tasarımı:
Melih Takyacı**

Katkıda Bulunanlar:

Ali Mula

Berra Skenderi

İkra Elşani

İnci Naz Yazla

Merve akal

Ramadan Buş

Zeycan Ago

Dil ve Redaksiyon:

Melih Takyacı

İletişim:

E-posta: kosovaturkgencleriplatformu@gmail.com

Web: www.kotgep.com

GENÇ KALEMİLER

Kosova'nın İlk Türkçe Dijital Dergisi

